

Sygn. akt XVII AmE 10/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 stycznia 2015 roku

Sąd Okręgowy w Warszawie - Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów

w składzie:

Przewodniczący: SSO Bogdan Gierzyński

Protokolant: sekretarz sądowy Ewa Naróg

po rozpoznaniu w dniu 26 stycznia 2015 roku w Warszawie na rozprawie

sprawy z odwołania Centrum (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w S.

przeciwko Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki

o wymierzenie kary pieniężnej

na skutek odwołania Centrum (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w S. od Decyzji Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki z dnia 16 grudnia 2013 r. znak (...)

1. oddala odwołanie;
2. zasądza od Centrum (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w S. na rzecz Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki kwotę 360 zł (trzysta sześćdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

SSO Bogdan Gierzyński

Sygn. akt XVII AmE 85/14

UZASADNIENIE

Prezes Urzędu Regulacji Energetyki (Prezes URE, pozwany) po rozpatrzeniu na podstawie art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (Dz. U. z 2012 r. poz. 1059 z późn. zm., dalej Pe) wniosku Pani S. Z. (wnioskodawca, Zainteresowany 2) z dnia 18 września 2013 r. o rozstrzygnięcie sporu dotyczącego nieuzasadnionego wstrzymania dostarczania energii elektrycznej do lokalu mieszkalnego przy ul. (...) w W., decyzją z dnia 14 maja 2014 r. nr (...) stwierdził, że wstrzymanie dostarczania w dniach od 19 czerwca 2013 r. do 27 czerwca 2013 r. energii elektrycznej przez (...) sp. z o.o. z siedzibą w W. (dalej (...) Operator, powód) na zlecenie (...) S.A. z siedzibą w W. (Zainteresowany 1) do lokalu mieszkalnego Pani S. Z. było nieuzasadnione.

(...) sp. z o.o. z siedzibą w W. w złożonym odwołaniu zaskarżyła decyzję Prezesa URE w całości.

Przedmiotowej decyzji powód zarzucił:

1. naruszenie art. 77 § 1 w zw. z art. 7 kpa poprzez brak dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego w sprawie poprzez pominięcie okoliczności, że wezwanie do zapłaty skierowane do odbiorcy z dnia 16 stycznia 2013 r. oraz zlecenie wstrzymania dostaw energii za zadłużenie z dnia 19 czerwca 2013 r. wystawione przez Zainteresowanego 1, a także wezwanie do zapłaty z dnia 17 czerwca 2013 r. dotyczyły tej samej faktury VAT o nr (...) z dnia 1 listopada 2012 r., a w konsekwencji ustalenie przez pozwanego, że (...) S.A. nie dochowała procedury określonej w art. 6 ust. 3a Pe;

2. naruszenie art. 6 ust. 3a Pe polegające na błędnej wykładni tego przepisu sprowadzającej się do uznania, iż dla wstrzymania dostaw energii elektrycznej przez przedsiębiorstwo energetyczne konieczna jest tożsamość zaległych należności za energię elektryczną wskazanych w powiadomieniu określonym w art. 6 ust. 3a Pe oraz w zleceniu wstrzymania dostaw energii elektrycznej wystawionym przedsiębiorstwo świadczące usługi dystrybucji energii elektrycznej pomimo faktycznego zwlekania z zapłatą należności za energię elektryczną przez Odbiorcę w dacie wstrzymania dostaw energii elektrycznej oraz dochowaniu przez przedsiębiorstwo energetyczne procedury przewidzianej w art. 6 ust. 3a Pe;

3. naruszenie art. 6 ust. 3a Pe polegające na błędnym zastosowaniu poprzez przyjęcie, iż dla wstrzymania dostaw energii elektrycznej przez przedsiębiorstwo energetyczne konieczne było dysponowanie potwierdzeniem odbioru wezwania do zapłaty pomimo, że S. Z. potwierdziła odbiór tego wezwania w toku korespondencji z (...) S.A. poprzedzającej wstrzymanie dostaw energii elektrycznej.

W związku z przedstawionymi zarzutami powód wniósł o: I. zmianę zaskarżonej decyzji w całości i stwierdzenie, iż wstrzymanie dostawy energii elektrycznej do lokalu mieszkalnego S. Z. nie było nieuzasadnione;

ewentualnie

II. uchylenie zaskarżonej decyzji i przekazanie sprawy do ponownego rozpatrzenia;

III. zasądzenie kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego

według norm przepisanych.

W uzasadnieniu odwołania powód podkreślił, że zarówno wezwanie do zapłaty z dnia 16 stycznia 2013 r., jak i wezwanie do zapłaty z dnia 17 czerwca 2013 r., a także zlecenie wstrzymania dostaw energii za zadłużenie z dnia 19 czerwca 2013 r. dotyczą tej samej faktury VAT nr (...) z dnia 1 listopada 2012 r. Wskazał, że pozwany w toku prowadzonego postępowania zupełnie pominął tę okoliczność i nie wziął jej pod uwagę przy rozpatrywaniu sprawy.

Zdaniem powoda wezwanie do zapłaty z dnia 16 stycznia 2013 r. spełnia wszystkie przesłanki wymienione w art. 6 ust. 3a Pe. Wskazał, że fakt otrzymania przez odbiorcę powyższego wezwania został potwierdzony w toku postępowania przed Prezesem URE.

Podkreślił także, że na dzień wystawienia zlecenia wstrzymania dostaw energii Zainteresowany 2 zwlekał z płatnością za fakturę VAT nr (...), która została ujęta w wezwaniu do zapłaty.

Powód wskazał, iż za podstawę wydania zaskarżonej decyzji Prezesa URE przyjął ustalenie, że zlecenie wstrzymania dostaw energii elektrycznej, wystawione przez (...) S.A. w dniu 17 czerwca 2013 r., a skierowane do realizacji przez (...) sp. z o.o., informowało o zupełnie innej kwocie zadłużenia, wyliczonej na podstawie innych faktur VAT z innymi terminami płatności niż wezwanie z dnia 16 stycznia 2013 r.

Zdaniem powoda podstawowe znaczenie w sprawie miał fakt, że w zleceniu o wstrzymaniu dostaw z dnia 19 czerwca 2013 r. jak i w wezwaniu do zapłaty z dnia 16 stycznia 2013 r., skierowanym do odbiorcy energii została wskazana ta sama faktura VAT nr (...).

Powód wskazał, iż pozwany nie odniósł się do tych okoliczności pomimo, iż ciążył na nim taki obowiązek wynikający z art. 7 kpa. Wobec powyższego zdaniem powoda nie można mówić o nieuzasadnionym wstrzymaniu dostaw energii elektrycznej. Błędnie ustalenie okoliczności faktycznych stanowiących podstawę wydania decyzji, w ocenie powoda, uniemożliwia prawidłowe zastosowanie art. 6 ust. 3a Pe.

(...) Operator stwierdził, że brak uzasadnionych podstaw prawnych do uznania, iż musi zachodzić tożsamość co kwoty należności wymienionych w wezwaniu skierowanym do odbiorcy i zleceniu wyłączenia energii wystawionym przez

przedsiębiorstwo energetyczne, które to zlecenie ma charakter dokumentu wewnętrznego i z tego względu nie podlega ocenie ze strony Prezesa UKE.

Stwierdził także, że w niniejszej sprawie zaistniały dwie okoliczności konieczne dla oceny możliwości wstrzymania dostaw energii elektrycznej, tj. dochowanie procedury przewidzianej w art. 6 ust. 3a Pe oraz istnienie zaległości objętej wezwaniem w dacie wstrzymania dostaw.

Wskazał, że przepisy ustawy Prawo energetyczne nie przewidują formy przesyłki w jakiej wezwanie do zapłaty ma być doręczone odbiorcy energii zalegającemu z zapłatą należności za dostarczoną energię elektryczną. Nakładają jedynie na przedsiębiorcę obowiązek pisemnego powiadomienia odbiorcy, który został przez powoda spełniony. Brak dowodu doręczenia przesyłki zdaniem powoda nie może uniemożliwić wstrzymania dostaw energii elektrycznej.

Prezes Urzędu Regulacji Energetyki w odpowiedzi na odwołanie podtrzymał w całości dotychczasowe stanowisko w sprawie i wniósł o jego oddalenie oraz zasądzenie kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Stwierdził, że podniesione przez powoda zarzuty nie zasługują na uwzględnienie.

Odnosząc się do pierwszego zarzutu odwołania pozwany wskazał, że istotą sporu nie była tożsamość faktury VAT nr (...) wymienionej w wezwaniu do zapłaty z dnia 16 stycznia 2013 r. oraz w wezwaniu do zapłaty z dnia 17 czerwca 2013 r. lecz brak tożsamości kwot wymienionych w kolejnych pismach kierowanych do S. Z. jako zaległe należności za energię elektryczną i określone w tych pismach różne terminy ich uregulowania.

Odpowiadając na drugi zarzut odwołania pozwany powołał się na treść art. 6 ust. 3a Pe w brzmieniu obowiązującym w okresie wstrzymania dostarczania energii elektrycznej do lokalu wnioskodawcy, tj. w okresie od 19 do 27 czerwca 2013 r. Zdaniem pozwanego wezwanie do zapłaty z dnia 16 stycznia 2013 r. od strony formalnej spełniało kryteria, aby wstrzymanie dostaw energii mogło być uzasadnione. Jednakże nie ziściła się podstawowa przesłanka, a mianowicie nie nastąpiła zwłoka Zainteresowanego 2 w uiszczeniu należności za dostarczoną energię elektryczną, co przyznał Zainteresowany 1 w piśmie z dnia 5 lipca 2013 r. skierowanym do odbiorcy energii Pani S. Z., znajdującym się w aktach administracyjnych. Ponadto Prezes URE wskazał, iż niemożność jednoznacznego ustalenia przez przedsiębiorstwo energetyczne wielkości zadłużenia odbiorcy nie uzasadnia wstrzymania dostarczania energii elektrycznej na podstawie art. 6 ust. 3a Pe.

W odniesieniu do ostatniego zarzutu odwołania Prezes URE powołał się na utrwalony w orzecznictwie Sądu Najwyższego pogląd, iż do wykazania, że powiadomienie zostało odbiorcy doręczone wystarczające jest wykorzystanie przesyłki poleconej zawierającej wezwanie do zapłaty, a potwierdzenie odbioru takiego powiadomienia przez odbiorcę energii rozpoczyna bieg dodatkowego terminu czternastu dni, po upływie którego dostawca energii elektrycznej może wstrzymać dostawy - wyrok Sądu Najwyższego z dnia 21 września 2010 r., sygn. akt III SK 12/10 (niepubl).

Pozwany podkreślił, że okoliczność nieposiadania przez Zainteresowanego 1 dowodu doręczenia Pani S. Z. wezwania do zapłaty z dnia 16 stycznia 2013 r. jest w niniejszej sprawie bezsporna. Wobec powyższego nie można uznać za udowodniony fakt posiadania przez Zainteresowanego 2 wiedzy na temat wezwania do zapłaty, na podstawie treści wniosku o rozstrzygnięcie sporu z dnia 18 września 2013 r.

Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów ustalił następujący stan faktyczny:

(...) sp. z o.o. z siedzibą w W. jest przedsiębiorstwem energetycznym prowadzącym działalność gospodarczą m.in. w zakresie dystrybucji energii elektrycznej.

Na podstawie umowy z dnia 10 czerwca 2002 r. zawartej pomiędzy (...) S.A. z siedzibą w W., a S. Z. dotyczącej sprzedaży energii elektrycznej, (...) S.A. z siedzibą w W. zobowiązany jest do sprzedaży energii elektrycznej do lokalu mieszkalnego zajmowanego przez S. Z. przy ul. (...) w W..

W dniu 16 stycznia 2013 r. przedsiębiorstwo (...) S.A. wystawiło S. Z. wezwanie do zapłaty na kwotę 3 111,81 zł w związku z nieuregulowaniem zaległej faktury VAT nr (...) (k. 92 akt adm.) z dnia 1 listopada 2012 r., płatnej do dnia 10 grudnia 2012 r. Na wymienioną w wezwaniu kwotę składały się również trzy noty odsetkowe o łącznej wartości 0,47 zł oraz wskazana na odwrocie wezwania kwota 134,48 zł z faktury zaliczkowej z dnia 1 listopada 2012 r. z terminem płatności w dniu 10 grudnia 2012 r. W wezwaniu wyznaczono dodatkowo 14-dniowy termin uregulowania zaległych i bieżących należności oraz poinformowano, że w przypadku braku wpłaty nastąpi wstrzymanie dostarczania energii elektrycznej (k. 10 akt adm.).

Następnie w piśmie z dnia 17 stycznia 2013 r. przedsiębiorstwo (...) S.A. poinformowało Panią S. Z., że kwota 3 111,81 zł może zostać uregulowana w dziesięciu miesięcznych ratach zgodnie z podanym harmonogramem (k. 12 akt adm.). Pierwszą ratę określono w wysokości 321,81 zł. Pozostałe jedenaście rat po 310,00 zł. W piśmie z dnia 17 stycznia 2013 r. podano również nowe terminy płatności, dotyczące rozłożonej na raty należności. Termin płatności ostatniej raty wyznaczono na dzień 30 października 2013 r. W związku ze złożoną przez Panią Z. reklamacją (...) Polska pismem z dnia 15 lutego 2013 r. poinformowała odbiorcę energii, że rozliczenia od dnia 30 kwietnia 2008 r. prowadzone były w oparciu o wskazania prognozowane. Na podstawie dokonanego odczytu ze zdemontowanego licznika energii elektrycznej nr (...) dokonano korekty rozliczeń za okres od dnia 30 kwietnia 2008 r. do dnia 8 października 2012 r. z uwzględnieniem cen obowiązujących w danym okresie rozliczeniowym. W wyniku przeprowadzonej korekty (...) Polska stwierdziła, że do zapłaty pozostała kwota 2 859,69 zł i zaproponowała rozłożenie płatności na 16 miesięcznych rat według przedstawionego harmonogramu po 180 zł (pierwsza rata 159,69 zł) z terminem ostatniej raty w dniu 13 czerwca 2014 r. (k. 11 akt adm.). W piśmie znajdowała się informacja, że brak dotrzymania powyższych terminów spowoduje anulowanie planu ratalnego oraz wszczęcie obowiązującej procedury windykacyjnej.

Następnie pismami z dnia 12 kwietnia 2013 r. oraz z dnia 23 maja 2013 r. przedsiębiorstwo (...) S.A. poinformowało Panią S. Z., iż urządzenia pomiarowo rozliczeniowe zakładane przez (...) sp. z o.o. posiadają ważną cechę legalizacyjną nałożoną przez Główny Urząd Miar, która ma swój określony termin ważności. Nałożona cecha legalizacyjna na licznik obsługujący lokal Pani Z. wskazywała konieczność jego wymiany w 2012 r. W dniu 22 sierpnia 2012 r. licznik został wymieniony (k. 129 akt adm.). Na podstawie odczytu z dnia wymiany została sporządzona faktura VAT nr (...) na kwotę 2 976,86 zł. Ze względu na brak rzeczywistych odczytów wskazania licznika przyjmowane do rozliczeń były prognozowane. Przyjęte do wcześniejszych rozliczeń zużycie było niższe niż rzeczywiste i z tego powodu w fakturze VAT nr (...) zostało rozliczone także zużycie wcześniej dostarczonej energii. Dlatego też zużycie 6 442 kWh zarejestrowane przez licznik zostało rozliczone w cenach obowiązujących w okresie od 2008 r. do dnia 22 sierpnia 2012 r. W wyniku przeliczeń należność wynikająca z faktury VAT nr (...) zmniejszyła się o kwotę 386,60 zł (k. 109-111 akt adm.).

Następnie w dniu 17 czerwca 2013 r. przedsiębiorstwo (...) S.A. wystawiło kolejne wezwanie do zapłaty opiewające na kwotę zadłużenia 2 863,00 zł z pouczeniem, że w przypadku braku spłaty należności w ciągu 7 dni sprawa zostanie skierowana na drogę postępowania sądowego (k. 4 akt adm.). W wezwaniu podano numery faktur VAT, daty ich wystawienia i terminy płatności poszczególnych należności. Kwota do zapłaty z faktury VAT nr(...) została określona w wysokości 542,84 zł.

W dniu 19 czerwca 2013 r. przedsiębiorstwo (...) sp. z o.o. na zlecenie (...) S.A. wstrzymało dostarczanie energii elektrycznej do lokalu mieszkalnego S. Z. położonego przy ul. (...) w W.. Zlecenie wstrzymania dostawy energii elektrycznej wystawione w dniu 17 czerwca 2013 r. zawierało informację o zadłużeniu w opłaceniu należności za energię elektryczną przez Panią Z. na kwotę 2 863,00 zł wraz z zestawieniem niezapłaconych faktur VAT, które było identyczne z zestawieniem wyszczególnionym w wezwaniu do zapłaty z dnia 17 czerwca 2014 r. (k. 126 akt adm.).

W dniu 27 czerwca 2013 r. nastąpiło wznowienie dostawy energii elektrycznej do lokalu mieszkalnego S. Z. położonego przy ul. (...) w W. (k. 127 akt adm.).

Pismem z dnia 5 lipca 2013 r. przedsiębiorstwo (...) S.A. poinformowało Panią S. Z., że na podstawie zużycia energii elektrycznej z nowego licznika zostały sporządzone faktury VAT korygujące na podstawie średniego dobowego zużycia

3,17 kWh określone na podstawie odczytów z dnia 27 czerwca 2013 r. oraz z dnia 22 sierpnia 2012 r. Ponadto oznajmiło, że w wyniku korekty powstała różnica – nadpłata w wysokości 1 220,23 zł (k. 107 akt adm.).

W kolejnym piśmie z dnia 18 lipca 2013 r. (...) S.A. poinformowała Panią Z. o podstawie prawnej wstrzymania dostarczania energii elektrycznej oraz wyliczonej ponownie kwocie zaległej należności w wysokości 282,67 zł wynikająca z faktury VAT nr (...) na kwotę 107,94 zł oraz z faktury VAT nr (...) na kwotę 174,73 zł (k. 105 - 106 akt adm.).

W dniu 20 września 2013 r. do Prezesa URE wpłynęło pismo Pani S. Z. z dnia 18 września 2013 r., zawierające skargę na nieuprawnione wstrzymanie dostaw energii elektrycznej do lokalu mieszkalnego położonego przy ul. (...) w W.. Pani Z. zakwestionowała prawidłowość dokonanych rozliczeń za faktycznie zużytą energię elektryczną, a także zarzuciła przedsiębiorstwu energetycznemu bezprawność działania, uzasadniając szczegółowo swoje stanowisko w sprawie (k. 1-3 akt adm.).

W odpowiedzi na wezwanie Prezesa URE Pani S. Z. potwierdziła, iż pismo z dnia 18 września 2013 r. jest wnioskiem o rozstrzygnięcie sporu z (...) S.A. z siedzibą w W. w sprawie nieuzasadnionego wstrzymania dostaw energii elektrycznej w dniu 19 czerwca 2013 r. do mieszkania położonego w W. przy ul. (...) (k. 17 akt adm.).

Prezes URE pismem z dnia 15 listopada 2013 r. zawiadomił wnioskodawcę i (...) S.A. z siedzibą w W. oraz (...) sp. z o.o. z siedzibą w W. o wszczęciu postępowania administracyjnego w sprawie rozstrzygnięcia sporu dotyczącego nieuzasadnionego wstrzymania w dniu 19 czerwca 2013 r. przez (...) sp. z o.o. na zlecenie (...) S.A. dostaw energii elektrycznej. Ponadto wezwał strony do przedstawienia swoich stanowisk w sprawie wraz ze szczegółowym uzasadnieniem oraz przesłania stosownych dokumentów (k. 25-26 akt adm.).

Przedsiębiorstwo (...) S.A. z siedzibą w W. przedstawiając swoje stanowisko w sprawie w piśmie z dnia 4 grudnia 2013 r. przedstawiło stan faktyczny sprawy i wyjaśniło, iż:

- wstrzymanie dostaw energii elektrycznej nastąpiło w oparciu o przepisy prawa, w sposób zgodny z art. 6 pkt. 3a Pe, w brzmieniu obowiązującym w dniu wstrzymania dostawy energii elektrycznej;

- wezwanie do zapłaty z dnia 16 stycznia 2013 r. zostało przesłane wnioskodawcy, podkreślając zarazem, że nie posiada dowodu jego doręczenia;

- podstawą korygowania należności były zapisy § 5 pkt 6 i 8 Ogólnych Warunków Umowy i rozliczony został jedynie okres dwóch lat przed wymianą licznika bazując na średnim dobowym zużyciu energii 3,17 kWh określonym w oparciu o wskazania z aktualnie zamontowanego licznika;

- przyczyną wymiany licznika był upływający termin ważności cechy legalizacyjnej licznika, gdyż ważność cechy legalizacyjnej upływała z końcem 2012 r. (k. 30-32 akt adm.).

Na potwierdzenie swojego stanowiska przedmiotowe przedsiębiorstwo energetyczne przedstawiło stosowne dokumenty, tj. zbiorcze potwierdzenie wysłania wezwania do zapłaty z dnia 16 stycznia 2013 r. (k. 34 akt adm.); kopia wezwania do zapłaty z dnia 16 stycznia 2013 r. (k. 35 akt adm.); kopia umowy sprzedaży energii elektrycznej zawartej ze S. Z. (k. 36-37 akt adm.); zlecenie legalizacyjne (...) (k. 38 akt adm.); odczyty wskazań licznika służące do rozliczeń za energię elektryczną w latach 2007-2013 (k. 39 akt adm.); zestawienie należności i wpłat w latach 2012-2013 (k. 40 i 42 akt adm.); kopie faktur rozliczeniowych (k. 41, 43-102 akt adm.); kopia korespondencji w przedmiotowej sprawie (k. 103-114 akt adm.).

Przedsiębiorstwo (...) sp. z o.o. z siedzibą w W. przedstawiając stanowisko w piśmie z dnia 5 grudnia 2013 r. wyjaśniło, iż:

- wstrzymanie dostawy energii elektrycznej zostało zrealizowane przez służby techniczne (...) sp. z o.o. na zlecenie (...) S.A. w dniu 19 czerwca 2013 r. zleceniem serwisowym nr (...), poprzez wyłączenie w (...) (na zewnątrz lokalu);

- podstawą wstrzymania dostawy energii elektrycznej było powstałe zadłużenie z tytułu niezapłaconych faktur;
- wznowienie dostawy energii elektrycznej nastąpiło w dniu 27 czerwca 2013 r. na zlecenie (...) S.A. przez służby techniczne (...) sp. z o.o. zleceniem serwisowym nr (...);
- wobec braku dostępu do układu pomiarowego zainstalowanego w lokalu kontroler poboru energii elektrycznej nie mógł dokonać odczytu liczydeł, a odczytu tego dokonali monterzy realizujący zlecenie wymiany układu pomiarowo-rozliczeniowego w dniu 22 sierpnia 2012 r.;
- bezpośrednią przyczyną wymiany układu pomiarowo-rozliczeniowego była upływająca data ważności cechy legalizacyjnej, której ważność upływała z końcem 2012 r.;
- układ pomiarowo-rozliczeniowy po zdemontowaniu nie był poddany badaniu laboratoryjnemu;
- w przedmiotowej sprawie nie prowadził ze stronami żadnej korespondencji (k. 118-119 akt adm.).

Do powyższego stanowiska w sprawie przedsiębiorstwo załączyło następujące dokumenty: zlecenie wstrzymania dostawy energii za zadłużenie (k. 126 akt adm.); zlecenie wznowienia dostawy energii (k. 127 akt adm.); stan odczytów z systemu bilingowego dla lokalu nr (...) przy ul. (...) za okres od listopada 2007 r. do października 2013 r. (k. 128 akt adm.); zlecenie legalizacyjne (...) (k. 129-130 akt adm.).

Pismem z dnia 16 grudnia 2013 r. Prezes URE wezwał wnioskodawcę do ustosunkowania się do pisma (...) S.A. z dnia 4 grudnia 2013 r. oraz do pisma (...) sp. z o.o. z dnia 5 grudnia 2013 r. (k. 132 akt adm.).

W związku z toczącym się postępowaniem administracyjnym Pani S. Z. w piśmie z dnia 7 stycznia 2014 r. przedstawiła oryginały dokumentów otrzymanych z (...) S.A., tj. wezwanie do zapłaty z dnia 16 stycznia 2013 r.; wezwanie do zapłaty z dnia 17 czerwca 2013 r.; pismo (...) S.A. z dnia 17 stycznia 2013 r.; pismo (...) S.A. z dnia 15 lutego 2013 r. oraz pismo (...) S.A. z dnia 5 lipca 2013 r. (k. 143-148 akt adm.). Natomiast w piśmie z dnia 12 stycznia 2014 r. S. Z. ustosunkowała się do treści pism przedsiębiorstw energetycznych i oznajmiła, że:

- wstrzymanie dostaw energii elektrycznej w dniu 19 czerwca 2013 r. do lokalu mieszkalnego położonego przy ul. (...) lok. 131 w W. miało charakter bezprawny;
- wezwanie do zapłaty z dnia 17 czerwca 2013 r. zostało jej doręczone dopiero po odcięciu dopływu energii elektrycznej do lokalu mieszkalnego, a więc nie może być podstawą do wstrzymania dostaw energii elektrycznej;
- natomiast wezwanie z dnia 16 stycznia 2013 r. było już nieważne z uwagi na to, że przedsiębiorstwo samo dokonało zmiany należnej kwoty oraz podstawy należności pismami z dnia 17 stycznia 2013 r. oraz 15 lutego 2013 r.;
- dopiero po wielokrotnych prośbach otrzymała kopię fotografii licznika, ale nie została poinformowana gdzie i kiedy dokonano fotografii;
- nie zgadza się z zarzutem, iż licznik w lokalu mieszkalnym od 2004 r. nie był odczytywany, gdyż nie ma na to żadnych dowodów, np. w postaci wezwania do udostępnienia licznika lub innego dokumentu;
- nie zgadza się ze stanowiskiem przedsiębiorstwa, że z uwagi na jej podeszły wiek podjęto decyzję o powtórny przyłączeniu energii, gdyż nie wynika to z żadnych dokumentów;
- zarzuciła przedsiębiorstwu sfałszowanie wskazania zużycia energii elektrycznej i tym samym obniżenia opłat z tytułu podatku VAT;
- dostawca energii elektrycznej odłączył energię odbiorcy posiadającemu znaczną nadpłatę, a pozorna zaległość w płatnościach spowodowana była niekompetencją jego pracowników (k. 138-140 akt adm.).

Pismem z dnia 31 stycznia 2014 r. Prezes URE wezwał strony postępowania administracyjnego – przedsiębiorstwo (...) S.A. i przedsiębiorstwo (...) sp. z o.o. do ustosunkowania się do zarzutów i informacji zawartych w piśmie z dnia 12 stycznia 2014 r. S. Z., które w istotny sposób wpływają na ostateczne rozstrzygnięcie sporu (k.150 akt adm.).

(...) sp. z o.o. pismem z dnia 18 lutego 2014 r. ustosunkowało się do pisma S. Z. i wskazało, że nie może zgodzić się z zarzutem wskazującym, iż jego pracownik nie dopełnił formalności informacyjnych w trakcie wymiany układu pomiarowo-rozliczeniowego (k. 154-158 akt adm.). (...) S.A. pismem z dnia 19 lutego 2014 r. podtrzymało swoje dotychczasowe stanowisko w sprawie i oświadczyło, że wezwanie do zapłaty z dnia 17 czerwca 2013 r. wysłane Pani S. Z. nie stanowi powiadomienia, o którym mowa w art. 6 ust. 3a Pe (k. 160-164 akt adm.).

Pismem z dnia 15 kwietnia 2014 r. Prezes URE zawiadomił strony postępowania o możliwości zapoznania się z zebranych w sprawie materiałem dowodowym w terminie 7 dni od dnia otrzymania niniejszego zawiadomienia (k. 170 akt adm.).

Powód i zainteresowany nie skorzystali z możliwości zapoznania się z zebranych materiałem dowodowym (k. 172-173 akt adm.). Natomiast Pani S. Z. oświadczyła, że rezygnuje z zapoznania się z materiałem dowodowym i nie wnosi żadnych uwag (k. 177 akt adm.).

Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów zważył co następuje:

Okolicznością sporną w niniejszej sprawie jest ustalenie czy istniała podstawa prawna do wstrzymania dostarczania energii elektrycznej i czy działania podjęte w tym zakresie były zgodne z przepisami prawa.

Zgodnie z treścią art. 6 ust. 3a Pe w brzmieniu obowiązującym w dniu wstrzymania dostarczania energii elektrycznej, tj. w dniu 19 czerwca 2013 r., przedsiębiorstwo energetyczne może wstrzymać dostawę energii elektrycznej w razie zwlekania przez odbiorcę z zapłatą za pobraną energię co najmniej miesiąc po upływie terminie płatności, pomimo uprzedniego powiadomienia na piśmie o zamiarze wypowiedzenia umowy i wyznaczenia dodatkowego, dwutygodniowego terminu do zapłaty zaległych i bieżących należności.

Z zebranego w sprawie materiału dowodowego wynika, że wstrzymanie dostarczania energii elektrycznej do lokalu mieszkalnego S. Z. w dniu 19 czerwca 2013 r. poprzedzone było dwoma skierowanymi do odbiorcy energii elektrycznej wezwaniami do zapłaty, tj. wezwaniem z dnia 16 stycznia 2013 r. do zapłaty kwoty 3 111,81 zł oraz wezwaniem z dnia 17 czerwca 2013 r. do zapłaty kwoty 2 863,00 zł. Zdaniem Sądu zarówno w pierwszym jak i w drugim przypadku nie zostały zachowane określone w art. 6 ust. 3a Pe przesłanki uprawniające przedsiębiorstwo energetyczne do wstrzymania dostawy energii elektrycznej.

Wezwanie do zapłaty z dnia 16 stycznia 2013 r. zostało przesłane do odbiorcy listem poleconym jednakże strona powodowa ani Zainteresowany 1, który sporządził i wysłał wezwanie, nie posiadają potwierdzenia odebrania wezwania przez Panią S. Z.. Posiadanie przez przedsiębiorstwo energetyczne dowodu doręczenia odbiorcy energii wezwania do zapłaty stanowi jedną z wymienionych w art. 6 ust. 3a Pe przesłanek ustawowych, których spełnienie uprawnia tego przedsiębiorcę do wstrzymania dostaw energii odbiorcy, który nie uiścił w terminie opłaty z dostarczoną energią elektryczną. Powód podnosił, że fakt otrzymania powyższego wezwania odbiorca potwierdził w toku postępowania przez Prezesem URE w piśmie z dnia 18 września 2013 r.

Warto podkreślić, iż przedsiębiorstwo energetyczne, które chce skorzystać z możliwości jakie daje art. 6 ust 3a Pe winno liczyć się z obowiązkiem wykazania, iż wezwanie, o którym mowa w/w przepisie ustawy Prawo energetyczne, zostało skutecznie doręczone odbiorcy energii wraz z podaniem dokładnej daty doręczenia wezwania. Informacje te są istotne z punktu widzenia rozpoczęcia biegu określonego w wezwaniu terminu do zapłaty. Skoro więc powodowe przedsiębiorstwo energetyczne twierdzi, iż wstrzymanie dostaw energii elektrycznej do nieruchomości w dniu 19 czerwca 2013 r. było uzasadnione, to na nim ciążył obowiązek wykazania w toku prowadzonego postępowania, że było do tego uprawnione poprzez spełnienie przesłanek wymienionych w art. 6 ust 3a Pe. (...) sp. z o.o. nie przedstawiła dowodu doręczenia S. Z. wezwania z dnia 16 stycznia 2013 r., a sam fakt zalegania z płatnością za

dostarczoną energię elektryczną nie stanowi automatycznej i samoistnej podstawy do wstrzymania odbiorcy dostaw energii elektrycznej. Jedynie na podstawie treści korespondencji prowadzonej pomiędzy Zainteresowanymi 1 i 2 można było wywnioskować, że wezwanie do zapłaty dotarło do odbiorcy. Jednak data jego doręczenia nie została przez powoda i Zainteresowanego 1w żaden sposób wykazana.

Na przedsiębiorstwie obrotu spoczywał zatem ciężar wykazania, że odbiorca miał możliwość zapoznania się z treścią wezwania i zawartego w nim oświadczenia woli. W tym celu przed wydaniem przedsiębiorstwu prowadzącemu działalność w zakresie dystrybucji zlecenia serwisowego na odłączenie nieruchomości wnioskodawcy (...) S.A. winien był ustalić czy i w jakiej dacie wnioskodawcy zostało doręczone wezwanie do zapłaty. Ponieważ tego nie uczynił, w świetle przepisu art. 6 ust 3a Pe nie posiadał podstaw do zlecenia wstrzymania w dniu 19 czerwca 2013 r. dostaw energii do lokalu Pani S. Z..

Należy zaznaczyć, że okoliczność nie posiadania dowodu doręczenia wezwania z dnia 16 stycznia 2013 r. nie była w toku postępowania odwoławczego przez powoda i (...) S.A. kwestionowana. W uzasadnieniu odwołania powód na str. 6 podniósł, że doręczenie wezwania zostało potwierdzone przez Zainteresowaną 2 w korespondencji prowadzonej z odbiorcą energii od stycznia 2013 r. Należy jednak podkreślić, że jak wynika z treści uzasadnienia odwołania, powołana okoliczność dotyczy doręczenia pisma (...) S.A. z dnia 17 stycznia 2013 r. a nie wezwania z dnia 16 stycznia 2013 r. Wobec tego z powołanej okoliczności nie wynika jednak, czy i w jakiej dacie wezwanie do zapłaty z dnia 16 stycznia 2013 r. zostało Pani S. Z. doręczone. Nie można więc ustalić daty rozpoczęcia biegu terminu do zapłaty oraz daty, w której przedsiębiorstwo energetyczne było uprawnione do realizacji uprawnienia do wstrzymania dostaw energii do lokalu odbiorcy.

Ponadto już w piśmie z dnia 17 stycznia 2013 r. Zainteresowany 1 poinformował odbiorcę o rozłożeniu na raty zapłaty kwoty 3 111,81 zł i przedstawił harmonogram spłat, w którym wyznaczył nowe terminy zapłaty. Zgodnie z harmonogramem termin płatności ostatniej raty upływał w dniu 30 października 2013 r. Fakt doręczenia tego pisma nie budzi wątpliwości w świetle okoliczności sprawy. Treść pisma z dnia 17 stycznia 2013 r. jako noszącego późniejszą datę prowadzi do wniosku, iż wezwanie do zapłaty z dnia 16 stycznia 2013 r. wraz z zagrożeniem wstrzymania dostaw energii elektrycznej (nawet jeżeli zostało wcześniej Pani Z. doręczone) zostało przez (...) S.A. odwołane i utraciło moc prawną. Z tego względu upadła również możliwość realizacji wynikającego z art. 6 ust. 3a Pe uprawnienia do wstrzymania dostaw energii do lokalu Zainteresowanego 2. Wobec określenia w piśmie z dnia 17 stycznia 2013 r. nowego terminu zapłaty najwcześniejszy termin, kiedy możliwe było wstrzymanie dostaw energii elektrycznej, upływał dopiero po 30 listopada 2013 r., a i to dopiero po skierowaniu do Pani Z. kolejnego wezwania do zapłaty z zagrożeniem wstrzymania dostaw energii w przypadku nieuregulowania należności.

Ponadto zlecenie wstrzymania dostaw energii elektrycznej, które zostało wystawione przez (...) S.A. w dniu 17 czerwca 2013 r., a skierowane do realizacji przez (...) sp. z o.o. informowało o zupełnie innej kwocie zadłużenia, wyliczonej na podstawie innych faktur VAT, z innym terminem płatności niż wezwanie z dnia 16 stycznia 2013 r. Było bowiem tożsame jedynie z danymi znajdującymi się w wezwaniu do zapłaty z dnia 17 czerwca 2013 r., z którym to S. Z. nie mogła się zapoznać się przed dniem wstrzymania dostarczania energii elektrycznej tj. przed dniem 19 czerwca 2013 r., ponieważ odebrała je dopiero w dniu 20 czerwca 2013 r. Jednak pismo z dnia 17 czerwca 2013 r. nie było powiadomieniem w rozumieniu art. 6 ust. 3a Pe, co w toku postępowania przed Prezesem URE przyznał Zainteresowany 1 (...) S.A. w piśmie z dnia 19 lutego 2014 r.

Podkreślenia wymaga, że w dniu wystawienia zlecenia serwisowego tj. 17 czerwca 2013 r. (...) S.A. również nie posiadała dowodu doręczenia odbiorcy wezwania do zapłaty z dnia 16 stycznia 2013 r. a mimo to zlecenie takie zostało wystawione.

W celu uzyskania prawa do realizacji uprawnienia wynikającego z art. 6 ust. 3a Pe (w brzmieniu obowiązującym w dacie wstrzymania dostarczania energii elektrycznej) w sposób zgodny z obowiązującymi przepisami prawa przedsiębiorca powinien ponownie skierować do Zainteresowanej 2 wezwanie do zapłaty, zawierające zagrożenie

wstrzymania dostaw i uzyskać dowód doręczenia tego wezwania adresatowi. Dopiero po spełnieniu tych wymogów i z zachowaniem terminu ustawowego, możliwe było wstrzymanie dostaw energii do lokalu odbiorcy.

Wobec powyższego dokonując oceny zasadności wstrzymania dostaw energii w przedmiotowej sprawie należy uznać, że instytucja ta została zastosowana przez powoda w sposób błędny i była pozbawiona podstaw prawnych. Wskazać należy także, iż przedsiębiorstwo (...) S.A. wystawiło błędną fakturę VAT w zakresie naliczonej kwoty do zapłaty (tj. faktura VAT nr (...), k. 92 akt adm.). W wezwaniu do zapłaty (...) S.A. z dnia 17 czerwca 2013 r. kwota wynikająca z faktury nr (...) została określona w wysokości 542,84 zł, to jest w innej wysokości niż w fakturze wystawionej w dniu 1 listopada 2012 r. Już sam fakt, iż należność wynikająca ze wspomnianej faktury była podawana w różnej wysokości, co mogło budzić uzasadnione wątpliwości w przedmiocie rzetelności zaległej płatności, w przekonaniu Sądu, stanowi samoistną i wystarczającą podstawę do uznania, iż wstrzymanie energii elektrycznej na podstawie faktury dotkniętej tak istotną wadą przesądza o niezasadności zastosowania instytucji przewidzianej w art. 6 ust. 3a Pe.

Sąd stoi na stanowisku, iż niewłaściwe określenie wartości należności, do której zapłaty zobowiązany jest odbiorca końcowy, pozbawia wezwanie wystosowane do odbiorcy końcowego w trybie art. 6 ust. 3a Pe zastrzeżonych w tym przepisie skutków materialno-prawnych. Tylko prawidłowe określenie kwoty pieniężnej w wezwaniu wystosowanym w trybie art. 6 ust. 3a Pe w sposób nie budzący wątpliwości odbiorcy końcowego, daje dostawcy możliwość wstrzymania dostaw energii elektrycznej. Wskazać przy tym należy, że wstrzymanie dostaw energii nie może następnie zostać konwalidowane przez wystawienie faktur korygujących wcześniejszą fakturę (która stała się podstawą do wstrzymania dostaw energii) czy wystawieniem nowych faktur. Przyjęcie odmiennego poglądu i udzielenie ochrony prawnej czynności wadliwej z materialnoprawnego punktu widzenia, prowadziłoby do zaakceptowania praktyki przedsiębiorstw energetycznych zmierzającej do wymuszenia od odbiorcy końcowego wadliwie naliczonej należności w drodze zastosowania wstrzymania dostaw energii. Takie potraktowanie instytucji wstrzymania dostaw energii (jako narzędzia zmierzającego do ochrony nieuzasadnionych interesów dostawców energii), jest niedopuszczalne. Co więcej niemożność jednoznacznego ustalenia przez przedsiębiorstwo energetyczne wielkości zadłużenia odbiorcy także nie uzasadnia wstrzymania dostawy energii elektrycznej.

W świetle dokonanych ustaleń za niezasadny należało uznać zarzut naruszenia przy wydawaniu zaskarżonej decyzji art. 6 ust. 3a Pe w brzmieniu z daty wstrzymania dostaw energii do lokalu Pani S. Z.. Sąd dokonując oceny czynności podejmowanych przez przedsiębiorstwo energetyczne w przedmiotowej sprawie uwzględnił także profesjonalny charakter prowadzonej przez (...) sp. z o.o. działalności gospodarczej (art. 355 Kodeksu cywilnego), jak również wziął pod uwagę cywilizacyjne znaczenie energii elektrycznej, a co z tym związane nieproporcjonalne szkody, jakie poniósł odbiorca końcowy w związku ze wstrzymaniem dostaw energii elektrycznej w porównaniu ze szkodą poniesioną przez przedsiębiorcę energetycznego na skutek opóźnienia w opłacie. Przedsiębiorstwo energetyczne w przedmiotowej sprawie, jak już wyżej zaznaczono, w sposób wadliwy określiło kwotę do której zapłaty zobowiązany był Zainteresowany 2. Dopiero czynności podejmowane po wstrzymaniu dostaw energii elektrycznej do lokalu zajmowanego przez odbiorcę doprowadziły do ustalenia wysokości należności, do której zapłaty Pani S. Z. była zobowiązana.

Mając na względzie profesjonalny charakter działalności prowadzonej przez (...) sp. z o.o. należy wskazać, że pomyłki przedsiębiorstwa energetycznego w zakresie ustalenia kwoty do zapłaty za zużycie energii elektrycznej nie mogą powodować negatywnych konsekwencji dla odbiorcy końcowego.

Odnosząc się do zarzutu dotyczącego naruszenia przepisów postępowania administracyjnego tj. art. 77 § 1 w zw. z art. 7 k.p.a. wskazać należy, iż zgodnie z ugruntowanym w orzecznictwie poglądem (vide: Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 29 maja 1991 roku sygn. akt III CRN 120/91 OSNC 1992 Nr 5, poz. 87; Postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 października 1998 roku sygn. akt I CKN 265/98 OSP 2000 Nr 5 poz. 68; Postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 11 sierpnia 1999 roku sygn. akt 351/99 OSNC 2000 Nr 3 poz. 47; Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 19 stycznia 2001 roku sygn. akt I CKN 1036/98 LEX Nr 52708; Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 września 2005 roku, sygn. akt III SZP 2/05 OSNP 2006/19-20/312), Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów nie może ograniczyć sprawy wynikającej z odwołania od decyzji Prezesa Urzędu tylko do funkcji sprawdzającej prawidłowość postępowania

administracyjnego, które poprzedza postępowania sądowe. Celem postępowania nie jest przeprowadzenie kontroli postępowania administracyjnego, ale merytoryczne rozstrzygnięcie sprawy, której przedmiotem jest spór między stronami powstający dopiero po wydaniu decyzji przez Prezesa Urzędu. Postępowanie sądowe przed Sądem Ochrony Konkurencji i Konsumentów jest postępowaniem kontradyktoryjnym, w którym uwzględnia się materiał dowodowy zebrany w postępowaniu administracyjnym, co nie pozbawia jednak stron możliwości zgłoszenia nowych twierdzeń faktycznych i nowych dowodów. Sąd antymonopolowy jest sądem cywilnym i prowadzi sprawę cywilną, wszczętą w wyniku wniesienia odwołania od decyzji Prezesa Urzędu, w tym wypadku Urzędu Regulacji Energetyki, według reguł kontradyktoryjnego postępowania cywilnego, a nie sądem legalności decyzji administracyjnej, jak to czynią sądy administracyjne w postępowaniu sądowo-administracyjnym.

Sąd uznał zatem, że nawet gdyby przyjąć, że w postępowaniu administracyjnym doszło do uchybień proceduralnych to nie mogą one być przedmiotem postępowania sądowego mającego na celu merytoryczne rozstrzygnięcie sporu, bowiem Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów zobowiązany jest do wszechstronnego zbadania wszystkich istotnych okoliczności sprawy, przy uwzględnieniu zasad rozkładu ciężaru dowodu i obowiązku stron w postępowaniu dowodowym.

Mając na uwadze przedstawione okoliczności Sąd Okręgowy, nie znajdując podstaw do uwzględnienia, oddalił wniesione przez powoda odwołanie na podstawie art. 479⁵³ § 1 k.p.c., uznając je za bezzasadne.

O kosztach zastępstwa procesowego orzeczono na zasadzie art. 98 k.p.c. stosownie do wyniku sporu.

SSO Witold Rękosiewicz.